

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.М. Бабасв

2014 р.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузі знань 1401 Сфера обслуговування

напряму 6.140103 Туризм

Стандарт чинний з дати затвердження

Харків – 2014

РОЗРОБЛЕНО: Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

КАФЕДРА: Економічної теорії

РОЗРОБНИКИ: к.е.н., доцент кафедри Наумов М.С.

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ Решетило В.П. (Решетило В.П.)

“ 26 ” червня 2014 р., протокол № 10

Схвалено **випусковою** кафедрою туризму і готельного господарства.

Протокол від “28” серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри Писаревський І.М. (Писаревський І.М.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ Солнцев І.Н. (Солнцев І.Н.) “ 6 ” 11 2014 р.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету
менеджменту.

Голова Вченої ради Писаревський І.М. (Писаревський І.М.) “29” серпня 2014 р.,
протокол № 1

Цей стандарт не може бути тиражований або відтворений будь яким способом без
письмової згоди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014
© М.С. Наумов, 2014

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.140103 Туризм.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері економічної діяльності між підприємствами України – суб'єктами ЗЕД та іноземними фірмами як на території України, так і за її межами.

Міждисциплінарні зв'язки:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1) право (правознавство);	1) право (правове регулювання туристської діяльності);
2) економічна теорія;	2) виробнича практика
3) економіка підприємства	

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи зовнішньоекономічної діяльності.

ЗМ 2. Особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» є засвоєння теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності ЗЕД у різних сферах діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» є з'ясування специфіки механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності в Україні на сучасному етапі; вивчення нормативної бази щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств; дослідження методів оцінки тенденцій, суперечностей та доцільності діяльності у визначенні головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності для підприємств різних форм власності, що є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності; розуміння специфіки запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки; ознайомлення з основними процедурами щодо укладання зовнішньоекономічних контрактів; вивчення методів і способів визначення ефективності укладених угод і зовнішньоекономічної діяльності підприємства в цілому.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- специфіку механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності в Україні на сучасному етапі;
- нормативну базу щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

вміти:

- застосовувати методи оцінки тенденцій, суперечностей та доцільності діяльності у визначенні головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності для підприємств різних форм власності, що є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності;
- враховувати специфіку запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки; здійснювати процедури щодо укладання зовнішньоекономічних контрактів;
- застосовувати методи та способи визначення ефективності укладених угод та зовнішньоекономічної діяльності підприємства в цілому;
- за результатами аналізу законодавчих та нормативних актів України, за допомогою зіставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці;
- використовувати основні положення міжнародних угод, до яких приєдналася Україна;
- розраховувати показники ефективності зовнішньої торгівлі та інвестування;

мати компетентності:

- досліджувати механізм зовнішньоекономічної діяльності;
- кваліфіковано оцінювати зміни в кон'юктурі світового ринку та економічній політиці іноземних держав;
- приймати раціональні рішення у зовнішньоекономічній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 години – 2 кредити ЄКТС (для заочної форми навчання) та 54 години – 1,5 кредити ЄКТС (для денної форми навчання)

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни**Модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність.****Змістовий модуль 1.1. Теоретичні основи ЗЕД****Тема 1.1.1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин.**

Сутність і фактори розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічний комплекс держави. Суб'єкти та основні форми ЗЕД. Основні теорії ЗЕД. Особливості ЗЕД в Україні.

Тема 1.1.2. Регулювання ЗЕД.

Сутність і основні суб'єкти регулювання ЗЕД. Інструменти регулювання на мікрорівні. Інструменти макроекономічного регулювання. Міжнародні інститути зовнішньоекономічного регулювання.

Тема 1.1.3. Митне регулювання.

Сутність і форми нетарифного регулювання. Сутність і форми тарифного регулювання. Мито і його види. Особливості митного регулювання в Україні.

Тема 1.1.4. Валютне регулювання.

Валютні ринки й валютні курси. Основні валютні операції в сучасній ЗЕД. Особливості та інструменти регулювання валютних ринків. Проблеми валютного регулювання в Україні.

Змістовий модуль 2. Особливості ЗЕД підприємства

Тема 1.2.1. Форми виходу підприємств на зовнішній ринок.

Правові передумови ЗЕД підприємств. Класифікація зовнішньоторговельних операцій.

Тема 1.2.2. Форми зустрічної торгівлі.

Сутність і суперечливість бартерних операцій. Зустрічні закупки у ЗЕД. Інші форми зустрічної торгівлі.

Тема 1.2.3. Експортно-імпорتنі операції та порядок їх укладання.

Етапи здійснення експортно-імпоротної угоди. Особливості зовнішньоторговельних операцій з окремими групами товарів.

Тема 1.2.4. Посередницькі операції на зовнішніх ринках

Сутність і класифікація посередницьких операцій у ЗЕД. Основні суб'єкти міжнародного торгового посередництва.

Тема 1.2.5. Орендні операції в ЗЕД.

Сутність і особливості міжнародних орендних операцій. Лізинг у міжнародній господарській практиці.

Тема 1.2.6. Організація та техніка підготовки, укладання і виконання зовнішньоекономічних контрактів.

Специфіка зовнішньоторговельної контрактної діяльності. Особливості вибору міжнародного ринку і контрагента угоди. Особливості здійснення ділових переговорів у ЗЕД.

Тема 1.2.7. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу

Сутність і міжнародні правила укладання торгових контрактів. Основні статті типового договору міжнародної купівлі-продажу.

Тема 1.2.8. Ціна товару, валютні та фінансові умови контрактів, умови платежу, форми розрахунків.

Особливості сучасної зовнішньоторговельної цінової стратегії фірми. Основні ціни зовнішньоторговельних контрактів. Основні умови, засоби та форми міжнародних розрахунків.

Тема 1.2.9. Організація і функціонування підприємств з іноземним капіталом. Законодавство України про режим іноземного інвестування. Особливості функціонування підприємств з іноземними інвестиціями.

Тема 1.2.10. Організація та технологія міжнародних перевезень. Класифікація міжнародних перевезень. Особливості договорів міжнародних перевезень.

Тема 1.2.11. Маркетингові дослідження зовнішнього ринку при здійсненні експортно-імпорتنих операцій. Сутність, принципи й особливості міжнародного маркетингу. Просування товарів на зовнішньому ринку і функції відділу маркетингу зовнішньоторговельного підприємства.

Тема 1.2.12. Економічна ефективність ЗЕЗ. Сутність і основні показники зовнішньоторговельної діяльності підприємства. Показники ефективності зовнішнього інвестування і кредитування. Інтегральні показники ефективності ЗЕД.

3. Рекомендована література:

1. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник / М. І. Дідківський. – К.: Знання, 2006. – 462 с.

2. Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посібник. За ред. І. І. Дахна. – К.: Центр навч. літ-ри, 2006. – 360 с.

3. Прокушев Е. Ф. Внешнеэкономическая деятельность: Уч. пособие. – 5-е изд., перераб. и доп. / Е. Ф. Прокушев. – М.: Издательско-торговая корпорация „Дашков и К^о”, 2004. – 307 с.

4. Трусов О. Довідник ЗЕДівця / О. Трусов, Ю. Рудяк, В. Голубенко. – Харків: Фактор. – 656 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: поточні та підсумкові тестові завдання, контрольні роботи, питання і задачі до заліку.

АНОТАЦІЯ

Програма навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.140103 «Туризм».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» є з'ясування специфіки механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності в Україні на сучасному етапі; вивчення нормативної бази щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

дослідження методів оцінки тенденцій, суперечностей та доцільності діяльності для визначення головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності для підприємств різних форм власності, що є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності; розуміння специфіки запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки; ознайомлення з основними процедурами щодо укладання зовнішньоекономічних контрактів; вивчення методів і способів визначення ефективності укладених угод і зовнішньоекономічної діяльності підприємства в цілому.

ABSTRACT (ANNOTATION)

The program for the discipline "Foreign Economic Activity" is composed in accordance with the educational and vocational training program for Bachelor degree training the direction 6.140103 "Tourism".

The main task of the discipline "Foreign Economic Activity" studying is determination of the specific mechanism for the operation of foreign economic activity in Ukraine at the present stage; study of the regulatory framework on the regulation of foreign economic activity of enterprises; research methods to assess trends, contradictions and feasibility activities to determine the main directions of foreign economic activity of enterprises of different ownership forms, which are the subjects of foreign economic activity; understanding of the specific implementation of different forms of access to foreign markets; acquaintance with the basic procedures for the preparation of foreign trade contracts; the study of methods and techniques for determining the effectiveness of the signed agreements and foreign economic activity in general.

АННОТАЦИЯ

Программа учебной дисциплины «Внешнеэкономическая деятельность» составлена в соответствии с образовательно-профессиональной программой подготовки бакалавра направления 6.140103 «Туризм».

Основными заданиями изучения дисциплины «Внешнеэкономическая деятельность» является выявление специфики механизма функционирования внешнеэкономической деятельности в Украине на современном этапе; изучение нормативной базы относительно регулирования внешнеэкономической деятельности предприятий; исследование методов оценки тенденций, противоречий и целесообразности деятельности для определения главных направлений внешнеэкономической деятельности для предприятий разных форм собственности, которые являются субъектами внешнеэкономической деятельности; понимание специфики внедрения разных форм выхода на внешние рынки; ознакомление с основными процедурами составления внешнеэкономических контрактов; изучение методов и способов определения эффективности подписанных соглашений и внешнеэкономической деятельности в целом.